

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Mf.I.40.069/2020/4.

A felperes:

felperes neve(címe)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Baltás Dániel Balázs ügyvéd

Az alperes:

A személyesen eljáró alperes neve(címe)

A per tárgya:

Munkabér visszafizetése

Az elsőfokú bíróság neve és a fellebbezett határozatának a száma:

Kecskeméti Törvényszék 2.M.70.021/2020/4.

A fellebbezést benyújtó fél, a fellebbezés száma:

Felperes, 2.M.70.021/2020/5.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

A tényállás

- [1] Az alperes jogelődje, néhai házastársa, **(alperesi jogelőd neve)** a "B" Zrt.-vel (a továbbiakban: felperesi jogelőd) 2009. június 11. napján kötött szerződés alapján határozatlan idejű munkaviszonyban állt üzletkötői munkakörben bruttó 87 500 Ft személyi alapbér mellett. A munkaszerződés 2. pontjában rögzítettek szerint a munkavállaló teljesítménybérezésben részesül a mindenkor hatályos jutalékszabályzatban foglaltak szerint, ezért a személyi alapbér csak számítási alapot képez. A munkavállaló tudomásul vette, hogy a munkáltató által kifizetett bruttó jutalék munkabérelőleg és a felek elszámolási kötelezettsége a munkaviszony fennállása alatt és megszűnése után is fennáll, azzal, hogy az elszámolás nem érinti a munkáltató jutalék-visszaírási jogát. Rögzítették, a munkavállalónak kifizetett jutalék munkabérelőlegnek minősül, amely a jutalékszabályzatban a jutalék-visszaírására nyitva álló időtartam elteltével válik véglegessé, továbbá a mindenkor hatályos jutalékszabályzat rendelkezéseinek megfelelően a munkáltatónak lehetősége van a jutalék-visszaírásra, a kifizetett jutalékbérelőleg visszakövetelésére. Az alperesi jogelőd a 2009. június 10. napján kelt „Munkaviszonyba lépő (ÁBE) üzleti dolgozó nyilatkozata” elnevezésű okirat 4. pontjában elismerte a 2009. évi jutalékszabályzat megismerését és azt magára nézve kötelezőnek tekintette.
- [2] A felperesi jogelőd 2014. január 1. napjától hatályos jutalékszabályzata II.5. pontja értelmében a jutalék-visszaírása a közvetített szerződések megszűnésének objektív jogkövetkezménye. A jutalék akkor válik megszolgáltattá és véglegessé, amikor az adott szerződésre vonatkozó jutalék-visszaírási

időszak letelt, és a szerződés a visszairási időszak végéig díjjal rendezett. Rögzítette, a jutalék-visszairási kötelezettség a visszafizetésre kötelezett szerződéses viszonyának megszűnését követően is fennmarad.

- [3] A szabályzat III. pontja tartalmazza a különböző jutalékfajtákat és az azok visszairására vonatkozó szabályokat.
- [4] A felperesi jogelőd által 2014. február 5. napján készített okirat szerint a munkavállaló tudomásul vette, hogy a munkáltató felé 86 988 Ft rendezetlen jutalék tartozása áll fenn, továbbá azt is, hogy ezen túl jutalék tartozása az általa közvetített biztosítási szerződések megszűnése és egyéb okok miatt a munkaszerződés megszűnése után is keletkezhet. Az alperesi jogelőd a nyilatkozatot nem írta alá, részletes kimutatást kért a jutalék-visszairásról.
- [5] A munkaviszony 2014. február 12. napján közös megegyezéssel megszűnt.
- [6] A munkáltató által 2014. február 11. napján kiállított igazolás rögzíti, hogy a munkavállalónak a társaság felé ismert, elismert tartozása nem áll fenn. Ezt követően a munkáltató 2014. április 10. napján 77 342 Ft, 2014. június 5. napján 97 632 Ft, 2015. január 14. napján 32 690 Ft jutalék-visszairás címén való visszafizetésére szólította fel az alperesi jogelődöt, amelytől az elzárkózott. Részletes kimutatást kért valamennyi megkötött szerződéséről, jutalékáról, a visszairt szerződések jutalékáról a kötési és megszűnési dátum megjelölésével, illetve indokolást arra nézve, hogy a több éve visszairt jutalékot a munkáltató miért nem vonta le.
- [7] A felperes jogelődje a 2014. december 15-én kelt szerződéssel az alperesi jogelőddel szemben fennálló 97 506 Ft tőketartozását a felperesére engedményezte, amely több alkalommal felhívta ezen összeg megfizetésére.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [8] A fizetési meghagyással indult és az alperesi jogelőd mint kötelezett ellentmondása következtében áttétel folytán a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 3.M.225/2016. számon folytatódó eljárásban a felperes keresetében 97 506 Ft tőketartozás, 14 625 Ft követeléskezelési díj, 2100 Ft lejárt késedelmi kamat, a tőkeösszeg 2014. december 20. napjától kifizetés napjáig járó késedelmi kamata, a fizetési meghagyásban meghatározott költségek és díjak, és 60 000 Ft + áfa ügyvédi munkadíj mint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperesi jogelődöt. Keresetét a Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. tv. (a továbbiakban: Mt.) 164. §-ára, valamint a munkaszerződés 2. pontjában, továbbá a jutalékszabályzatban rögzített jutalék-visszairási szabályokra alapította. Keresetének alátámasztására F/18. és F/19. sorszám alatt „Rendezetlen tartozások nyomkövetési kimutatás” elnevezésű okiratokat csatolt.
- [9] A per során **(alperesi jogelőd neve)** alperes elhalálozott, jogutóda a 51024/Ü/349/2016/8. számú hagyatékátadó végzés szerint az alperes.
- [10] Az alperesi jogutód perbevonását követően folytatódó eljárásban a felperes keresetét változatlanul fenntartotta.
- [11] Az alperes ellenkérelmében a keresetet mind jogalapjában, mind összecszerűségében vitatta. Állította, hogy jogelődje az üzletszabályzatot nem ismerte, azt nem vette át, az erre vonatkozó okiraton (F/6.) szereplő aláírás nem tőle származik. Védekezése szerint az F/18. és F/19. sorszám alatt csatolt okiratok tartalma nem alkalmas a jutalék-visszairási igény alátámasztására. Kiemelte, hogy a felperes jogelődje különböző időpontokban, különböző összegű követelést támasztott jogelődjével szemben, az összegek különbözőségére magyarázatot nem adott. Utalt arra, a felperes az Mt. 164. §-ára alapítottan követelést nem érvényesíthet az arra nyitva álló 60 napos határidő elteltére tekintettel. Hivatkozott arra is, hogy a felperes követelése meghaladja az általa örökölt hagyatéki vagyon teljes összegét, helytállási kötelezettsége pedig legfeljebb az örökölt összeg erejéig áll fenn. Vitatta az érvényesíteni kívánt perköltség összegét.

Az elsőfokú ítélet

- [12] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 10 000 Ft eljárási illetéket. Határozatának indokolásában megállapította, hogy a munkaszerződésben a felek teljesítménybérezésben állapodtak meg, amelynek feltételeit a jutalékszabályzat rögzítette. Kifejtett indokai szerint nem fogadta el azt a védekezést, hogy az alperesi jogelőd a jutalékszabályzatot nem ismerte. Ennek megfelelően a munkáltató által kifizetett bér munkabérelőlegnek minősült, amely véglegessé csak a jutalékszabályzatban rögzített, a jutalék-visszaírásra nyitva álló időtartam elteltével vált. Megállapította, a felperes keresetének jogalapját tévesen jelölte meg az Mt. 164. §-ában, ezért arra a 60 napos igényérvényesítési határidő nem vonatkozik, a felperes követelését az Mt.-ben írt 3 éves elévülési határidőn belül érvényesítheti. Rámutatott, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. tv. (a továbbiakban: Pp.) 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a keresetben foglalt összeget a jutalékszabályban foglaltaknak megfelelően jogszerűen követeli vissza. Ennek megállapításához nélkülözhetetlen megjelölni, hogy milyen típusú szerződések után követeli vissza a jutalékot, az adott szerződéstípusra a jutalékszabályzat mely pontja milyen jutalék-visszaírási időszakot állapít meg, az az adott szerződés kapcsán mikor járt le, s ehhez képest mikor szűnt meg a szerződés. A felperes által F/18. és F/19. sorszám alatt csatolt okiratokat ennek alátámasztására nem találta alkalmasnak. Kiemelte, az F/18. sorszámon csatolt táblázat ugyanazon szerződésszámot, dátumot, szerződő felet, jutalékfajtát rögzít öt különböző sorban, jutalékalapként és tartozásként eltérő összegeket feltüntetve. Az F/19. sorszámú táblázat pedig csak a szerződésszámokat rögzíti, azt azonban nem, hogy milyen típusú szerződésről van szó. Nem állapítható meg továbbá az sem, hogy a feltüntetett dátum a szerződés megkötésének vagy a szerződés megszűnésének az időpontja-e. Utalt arra is, hogy a díjrendezetség rovatban ezekkel össze nem egyeztethető dátumok szerepelnek. A felperes azonban a bíróságnak a Pp. 3. § (3) bekezdésén alapuló bizonyítási teherre és bizonyítás sikertelenségének következményeire való tájékoztatását tartalmazó felhívása ellenére is csupán ezen okiratokra, valamint a jutalékszabályzatra és a munkaszerződésre hivatkozott. Követelése megalapozottságát tehát nem bizonyította.
- [13] A pereszes felperest kötelezte a le nem rótt eljárási illeték megfizetésére, mellőzte a felperes alperes perköltségében való marasztalását, tekintettel arra, hogy az alperes költségigényét összecsúszva nem jelölte meg.

A fellebbezés és fellebbezési ellenkérelem

- [14] A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet keresete szerinti megváltoztatását kérte. Előadta, a csatolt iratok alapján megállapítható, hogy az alperesi jogelődöt a munkáltató teljesítménybérezésben foglalkoztatta. A munkaköri leírás szerint az alperesi jogelőd feladatai közé tartozott a már meglévő ügyfelek igényeinek kielégítése, újabb ügyfelek szerzése, továbbá az alperesi jogelőd a megszűnt szerződések vonatkozásában felelősséggel tartozott. A jutalék-visszaírásra vonatkozó rendelkezéseket a jutalékszabályzat II.5. pontja tartalmazza. Hangsúlyozta, az F/18. alatt csatolt rendezetlen jutaléktartozásokról kiállított dokumentumban részletezésre került, hogy a munkavállalónak mely szerződések kapcsán mekkora összegű tartozása keletkezett. A kimutatásban feltüntetésre került, hogy az egyes kifizetésekre mely szerződések vonatkozásában került sor, továbbá a jutalékszámítás alapja, mértéke százalékos formában, összege, valamint a jutalékkal érintett szerződés azonosítója, a szerződés megkötésének dátuma illetve az ügyfél neve. Megítélése szerint e bizonyíték megfelelően alátámasztja a követelése összecsúszását.
- [15] Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az ítélet döntése és indokai

- [16] A fellebbezés alaptalan.
- [17] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, abból a jogszabályoknak megfelelő következtetést vont le, az ítélet döntésével és annak kifejtett indokaival is egyetért, ezért az

ítélőtábla ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése és 254. § (3) bekezdése alapján annak helyes indokai alapján helybenhagyta.

[18] A fellebbezés kapcsán az alábbiakat emeli ki.

[19] A perben nem volt vitatott, hogy az alperes jogelődje teljesítménybérezésben részesült, a jutalékszabályzatban rögzítettek szerinti jutalék illette meg, és az ugyancsak a jutalékszabályzatban rögzített feltételek megvalósulása esetén jutalék-visszatérítési kötelezettsége állt fenn.

[20] A jutalékszabályzat többféle jutalékfajtáról (például szerzési eljárási, fenntartási jutalék) rendelkezik, a jutalék-visszaírás szabályai jutalékfajtánként, továbbá szerződéstípusonként (élet- és nem életbiztosítási szerződések) eltérőek. Helytállóan állapította meg tehát az elsőfokú bíróság, hogy a jutalék-visszaírásra alapított követelés megalapozottságának megállapításához nélkülözhetetlenek a felhívásában szereplő, a tényállásban már ismertetett adatok. Egyetért az ítélőtábla az elsőfokú bíróságnak azzal az álláspontjával, hogy sem a fellebbezésben hivatkozott F/18. sorszámú, sem pedig a F/19. sorszám alatt csatolt kimutatás ezeket az adatokat nem tartalmazza. Azokban a szerződésszám feltüntetésre került ugyan, ebből azonban nem állapítható meg, hogy milyen típusú szerződésről van szó. Megjegyzi továbbá az ítélőtábla, a kimutatásban szerepelnek olyan, az alperes jogelődje munkaviszonyának megszüntetését megelőzően megszünt szerződések (2012., 2013.), amelyek kapcsán a jutalék-visszaírás már a munkaviszony fennállása alatt esedékessé vált. Nincs okszerű magyarázata annak, hogy azt a felperesi jogelőd a kifizetett munkabérben miért nem számolta el. A felperes az elsőfokú bíróságnak a bizonyítási kötelezettségről és teherről való tájékoztatást is tartalmazó felhívása ellenére nem terjesztett elő olyan bizonyítékot, amely alapján a számításának helyessége illetve követelésének megalapozottsága megállapítható lenne. Ezért az elsőfokú bíróság megalapozottan utasította el a keresetet.

[21] Az alperesnek a másodfokú eljárásban költsége nem merült fel, ezért arról az ítélőtáblának rendelkeznie nem kellett.

[22] Az ítélőtábla a fellebbezést a Pp. 256/A. § (1) bekezdés f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Szeged, 2021. január 22.

Dr. Hátori Attila sk.	Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.	Dr. Szöllősiné dr. Tóth Zsuzsanna sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	táblabíró